

VERZOEKSCRIFT TOT HOGER BEROEP

AAN DE VOORZITTER, DAMES EN HEREN KAMERVOORZITTERS, RECHTERS
IN DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG,

Op heden, 2016

I. geven verzoekende partijen, hierna genoemd appellanten,

(a)

In de hoedanigheid van bewindvoerder over de persoon en goederen van:

.....
en

(b)

In de hoedanigheid van vertrouwenspersoon van de voornoemde beschermde
persoon,

II. die beiden als raadsman hebben,

.....

III. U te kennen dat zij EISERS ZIJN IN HOGER BEROEP, en met toepassing van art.
1031 juncto 1026 van het Gerechtelijk Wetboek **beperkt** hoger beroep instellen
tegen:

IV. de beschikking van de vrederechter van het kanton
d.d. / / in de zaak gekend onder het nummer

welk **beperkt** hoger beroep ingesteld wordt op volgende punten:

ambtshalve ingeschreven procedure tot vervroegde inkanteling en met vaststelling
van de onbekwaamheid nopens de goederen: in zoverre de beschikking aan de
wettelijke onbekwaamheden zoals voorzien door art 492/1 §2, 1° tot en met 17°
toevoegt "*het sluiten van een overeenkomst van welkdanige aard*".

V. en dit hoger beroep zal ingeleid worden

op: 2016 om uur

ter terechtzitting van de rechtbank van eerste aanleg,
afdeling,

zetelend in graad van hoger beroep,

op het adres te

VI. en dit omwille van volgende redenen:

A. Feitelijke gegevens omtrent de beschermde persoon en voorafgaande procedures

.....

B. Overzicht van de huidige procedure.

XX XX XXXX: ambtshalve inschrijving van procedure en inkanteling van de beschermde persoon in de nieuwe wetgeving, met oproeping van bewindvoerder en beschermde persoon;

XX XX XXXX: oproeping voor het horen van beschermde persoon, bewindvoerder en vertrouwenspersoon te

XX XX XXXX: verslag van bezoek ('proces-verhaal van verhoor').

C. Bestreden beschikking

.....

D. Grieven in verband met de vaststelling van de onbekwaamheid nopens de goederen: in zoverre de beschikking aan de wettelijke onbekwaamheden zoals voorzien door art 492/1 §2, 1° tot en met 17° toevoegt “het sluiten van een overeenkomst van welkdanige aard” (overbescherming)

(1) Onterechte standaardmotivering in de beschikking.

De beschikking overweegt ook op het punt van de bekwaamheid over de goederen *“Gelet op de summiere inhoud van het medisch attest is het voor de rechtbank onmogelijk om de specifieke bekwaamheden van de beschermde persoon wat betreft de goederen te onderkennen. Ook het persoonlijk contact met de beschermde persoon laat de rechtbank niet toe om de mogelijkheden van betrokkene af te lijnen. Daarom is de rechtbank van oordeel dat er zich een ‘totaal-bescherming’ voor wat betreft de goederen zich opdringt, nu de eventuele resterende specifieke bekwaamheden niet te onderkennen zijn”*.

Vooreerst lijkt het ook hier om een standaardmotivering te betreffen die vooral dienstig is bij een eerste organisatie van de bewindvoering. Immers werd in casu geen actueel of geactualiseerde ‘medische verklaring’ door wie dan ook voorgelegd of gevraagd. De kantelprocedure werd immers ambtshalve opgestart .

Het resultaat van deze werkwijze - zonder dat voorlegging van een geactualiseerde ‘medische verklaring’ bevolen of gevraagd werd - is dat de enige medische verklaring in het dossier dateert van ten tijde van de initiële inrichting van de bewindvoering.

Deze initiële medische verklaring vermeldde:

(2) Fundamenteel ontorechte motivering nopens de “resterende bekwaamheden”.

De beschikking overweegt ook op het punt van de bekwaamheid over de goederen “Gelet op de summiere inhoud van het medisch attest is het voor de rechtbank onmogelijk om de specifieke bekwaamheden van de beschermde persoon wat betreft de goederen te onderkennen. Ook het persoonlijk contact met de beschermde persoon laat de rechtbank niet toe om de mogelijkheden van betrokkene af te lijnen”.

Het uitgangspunt van de nieuwe wetgeving is net omgekeerd, met name de bekwaamheid. De rechtbank dient bij de organisatie van de bewindvoering de onbekwaamheden te duiden terwijl de beschermde persoon ‘rechtens’ bekwaam blijft voor al het overige (art. 492/1 §1, al 2 BW en §2, al 2 BW). Het ‘watervalstelsel’ van de principes van subsidiariteit en proportionaliteit gaat uit van de bekwaamheid (J. Nolf, ‘Kwetsbaren in het nieuwe recht, INNI Publishers 2014, 411, 25-26 & 66-67).

Een omgekeerde bevraging dan via de zgn. wettelijke ‘checklist’, leidt tot een intellectuele denkfout die haaks staat of de basis van de nieuwe wet, namelijk de menselijke waardigheid van de beschermde persoon, zoals o.m. vastgelegd in het VN-verdrag van 13 december 2006 betreffende de rechten van personen met een handicap en de rechtspraak van het EHRM (zie in dat verband de rechtspraak aangehaald in T. Wuyts, ‘Een jaar toepassing van het eengemaakte beschermingsstatuut. Een tussentijdse evaluatie en aanbevelingen tot bijsturing waar nodig’, Rechtskroniek voor de Vrederechters 2015, Die Keure 2015, 222, 4 nr 3 noten 9 – 13; vgl. Ook de terechte noot van prof. G. Verschelden onder Vred. Aalst I 22 09 2014, T. Vred. 2015, 299).

(3) Ontorechte ‘overbescherming’ zonder voorafgaande interpellatie.

Daarenboven stelt zich de vraag naar wat als ‘totaalbescherming’ inzake de goederen zou betreffen, zoals plots aangehaald in de beschikking zou begrepen moeten worden.

Immers spreekt het ‘proces-verbaal van verhoor’ (verslag van bezoek) d.d. enkel van een “*brede bescherming*”.

Daarmee kon enkel de wettelijke zgn. ‘checklist van art 492/1 § 2 BW bedoeld worden.

Nu blijkt integendeel dat de vrederechter een punt van onbekwaamheid aan de wettelijke lijst toevoegt.

Op zich is dergelijke toevoeging – gelet op het maatwerk – niet ondenkbaar, nu de wettelijke checklist een minimum-lijst betreft die volgens de tekst van art. 492/1 §1, lid 3 en §2 lid 3 “*in ieder geval*” beoordeeld moet worden.

Indien dergelijke extra-bescherming ambtshalve overwogen wordt door de vrederechter, is het echter – gelet op het belang van de menselijke waardigheid in dit debat – elementair dat de (op dat ambtshalve overwogen punt) eventueel extra te

beschermen persoon en zijn naaste familie, de bewindvoerder en de vertrouwenspersoon zouden bevroegd en gehoord worden.

De vertrouwenspersoon kan ook in dat verband de wens van de te (extra) te beschermen persoon uiten (art. 501/2 BW).

Nu wordt echter iedereen met een draconische super-bescherming geconfronteerd zonder dat voor deze elementaire interpellatie de kans van het bezoek te baat genomen werd.

Dit is minstens onheus.

(4) Onwettelijke ‘catch all’ – bepaling die de wettelijke checklist en de mensenrechtelijke bescherming ondergraaft en een ‘super-bescherming’ organiseert die een moderne versie lijkt van de ‘burgerlijke dood’.

Ten 18° voorziet de op dat punt verrassende beschikking de onbekwaamheid voor niets minder dan “*het sluiten van een overeenkomst van welkdanige aard*”.

Met die ‘catch all’ -bepaling wordt meteen heel de wettelijke systematiek van het rechterlijke onderzoek van art. 492/1 §2 BW die een scharniersysteem betreft in het ‘maatwerk’ dat de nieuwe wetgeving installeerde onderuit gehaald.

Deze bepaling betreft immers de meest strenge definitie van onbekwaamheid welke maar enigszins denkbaar is.

Zij overstijgt nog andere – weliswaar ook discutabele – bepalingen uit de recente rechtspraak, die weliswaar nog een (minimale) proportionaliteit respecteren, zoals:

- het afsluiten van een overeenkomst voor bepaalde limietbedragen (vergelijk bv. voor een maximum van €300: Vred. Brussel V, 22 10 2014, T.Vred. 2015, 341);
- “*het afsluiten van alle overeenkomsten waarvan de prijs niet eenmalig en contant betaald wordt*” (voorstel Lode Vrancken, voorzitter Koninklijk Verbond Vrede- en Politierichters, en vrederechter Genk op studiedag UGent 17 10 2015)

Immers vervangt de litigieuze bepaling dan niet alleen alle 18 punten van de checklist, maar betekent zij meteen de juridische doodoener van een letterlijke ‘totaalbescherming’ die ook meteen neerkomt op een ‘burgerlijke dood’ (afgeschaft bij art. 18 van de Belgische Grondwet).

Deze ‘catch all’-bepaling verbiedt het minste persoonlijk engagement van de beschermde persoon in het dagelijkse leven.

Nochtans blijkt dat de beschermde persoon een niet verwaarloosbare zelfredzaamheid heeft.

Dat impliceert een te respecteren onafhankelijkheid en beslissingsvermogen en de correcte juridische vertaling daarvan.

Juridisch in alle consequentie gelezen – zoals het hoort - verbiedt deze radicale overbescherming ook alle dagelijkse kleine beslissingen die net de menselijke waardigheid van de beschermde persoon betekenen.

Appellanten hebben er steeds voor ingestaan dat aan de beschermde persoon de best mogelijke levenskwaliteit geboden werd.

Zij achten het hun persoonlijke en familiale verantwoordelijkheid dat de juridische vertaling van het statuut van de beschermde persoon daarmee nauwgezet en respectvol rekening houdt – quod non.

OM DIE REDENEN

**BEHAGE HET AAN DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG,
AFDELING, zetelende in graad van hoger beroep,**

Aan appellanten akte te verlenen van de neerlegging van onderhavig verzoekschrift in hoger beroep.

Het bij onderhavig verzoekschrift ingesteld hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren.

De beschikking a quo in de mate als bestreden te niet te doen en, herwijzende, nopens de ambtshalve ingeschreven procedure tot vervroegde inkanteling en met vaststelling van de onbekwaamheid nopens de goederen: in zoverre de beschikking aan de wettelijke onbekwaamheden zoals voorzien door art 492/1 §2, 1° tot en met 17° toevoegt "*het sluiten van een overeenkomst van welkdanige aard*", deze onbekwaamheid vooralsnog weg te laten;

Het hoger beroep en de besluiten gesteund op de motieven, vervat in huidig verzoekschrift, en op alle andere feiten en middelen, op tijd en stond te doen gelden in de loop van het geding en hier uitdrukkelijk voorbehouden.

Voor appellanten,

Hun raadsman,

.....